

תכנית המתאר החדשה של מועצה אזורית תמר < דברי הסבר

תכנית המתאר של מועצה אזורית תמר יוצאת לדרך. ביוזמת המועצה האזורית תמר והעומד בראשה, נבחר צוות מקצועי רחב בתחומי תכנון עירוני, אדריכלות, כלכלה, איכות סביבה, חברה, תחבורה, תיירות ותשתיות – בראשות משרד אדריכלים רפי ועדנה לרמן, אשר החל לפני מספר חודשים את עבודתו. בשלב הראשון לומד הצוות את תמונת המצב של המועצה והישובים הנכללים בה ואוסף לצורך כך מידע רב מגורמים שונים – נציגי המועצה, אנשי מקצוע ונציגי הישובים.

תכנית המתאר מהווה הזדמנות עבור תושבי המועצה האזורית תמר לחשוב מחדש על הפיתוח העתידי של מרחב המועצה ועל עתיד היישובים המרכיבים אותה. כיצד יראה האזור בשנת 2040 כמה תושבים הוא ימנה? מה הן הדרכים והאמצעים למשון לאזור אוכלוסייה חדשה, יזמויות כלכליות ומגוון מקורות תעסוקה? האם יוקמו במועצה ישובים חדשים? איזו חברה אנו רוצים לקיים? מה היא הדרך המיטבית להתמודד עם האיומים הסביבתיים וכיצד ניתן למנף את היתרונות של האזור לטובת פיתוח המועצה, פיתוח וחזוק היישובים ויצירת איכות חיים חברתית-כלכלית וסביבתית עבור תושביהם. על שאלות אלו ורבות נוספות ננסה לענות במהלך הכנת התוכנית שימשך כ- שלוש שנים.

הכנת התוכנית ואישורה על ידי גורמי התכנון, תקל בהמשך על תכנון ואישור תוכניות מפורטות שיגזרו מתוך התוכנית הכוללת.

הפסיפס האנושי והחברתי המגוון המאפיין את יישובי המועצה וההון האנושי שלה, מחייב התייחסות בתכנית מתאר לממד החברתי, כחלק בלתי נפרד המוביל את תהליך התכנון. כפועל יוצא, תכנית המתאר של המוא"ז תמר, המהווה נדבך חשוב נוסף לתהליך הכנת "תוכנית אסטרטגית ישומית לצמיחה דמוגרפית" שהחלה בו המועצה לאחרונה, מלווה בתהליך שיתוף ציבור וזאת על מנת לאפשר לנציגי היישובים, לתושבים ולבעלי עניין לקחת חלק בתהליך.

בכוונתנו להשתלב ולפעול בתאום עם תהליך שיתוף הציבור שמקיימת המועצה סביב התוכנית האסטרטגית לצמיחה דמוגרפית וללמוד על הצרכים, העמדות הבסיסיות בנושאי פיתוח שונים והציפיות של היישובים ותושביהם במפגשים השונים במועצה וביישובים. כמו כן

נסתייע באמצעים נוספים (כגון סקרים), כדי להבין את העמדות הבסיסיות של התושבים לגבי פיתוח האזור.

אנו מביאים להלן דברי הסבר כלליים קצרים שמטרתם להבהיר מה היא תכנית מתאר.

מהי תכנית מתאר כוללת ליישוב?

תכנית המתאר, הינה מסמך סטטוטורי המכתיב מדיניות וכיווני פיתוח עתידיים בכל הנושאים בעלי היבט פיסי באזור המועצה האזורית, לטווח של כ- 20 השנים הבאות (עד שנת יעד 2040). התכנית, קובעת סוגיות מכריעות בעתידה של המועצה והישובים המרכיבים אותה כמו: גודל האוכלוסייה העתידי, מרכיבי התעסוקה העיקריים היכן וכמה, ייעודי קרקע לתחומים שונים ביניהם מוסדות ציבור, מרכזי חנוך ומחקר, תחבורה, מגורים ומסחר. סוגיות אלו הינן בעלות משמעויות נרחבות, המשפיעות השפעה ישירה על איכות חייהם של התושבים ועל עתידם החברתי והכלכלי. **תוכנית המתאר אמורה לייצר את התשתיות הפיזיות לצמיחה הדמוגרפית ולפיתוח הכלכלי והחברתי של המועצה.**

תכנית המתאר סוללת את הדרך לאישור תכניות מפורטות הנגזרות ו/או המתואמות איתה.

לאחר אישורה בוועדה המחוזית התכנית תקבל מעמד סטטוטורי (חוקי), שיהווה את הבסיס התכנוני לתוכניות המפורטות בישובים ובשטחי המועצה.

מהם הכלים של תכנית המתאר וכיצד היא בנויה?

קביעת יעדי הפיתוח של המועצה – היקף האוכלוסייה הצפוי והרצוי והדרכים להבטיח לה איכות חיים; הקמת ישובים חדשים, אמצעים לפיתוח הכלכלי של הישובים; הקשרים של המועצה עם המרחב הסובב אותה והדרכים לחזק אותם; שיפור הנגישות לישובים ובניהם בתחבורה ציבורית, ברכב, באופנים וברגל, אמצעים ודרכים לחיזוק הקשר בין ישובי המועצה.

קביעת ייעודים ושימושים בקרקע – תכנית המתאר קובעת את ייעודי הקרקע ברחבי המועצה. היא מסמנת על מפת המועצה את האזורים שיוקצו למגורים, לתעסוקה, למסחר, לתיירות, לפארקים, למוסדות חינוך, רווחה וקהילה וכד'. ביכולתה גם לקבוע היכן ניתן לערב את ייעודי הקרקע השונים ובאיזה אופן.

קביעת כללים לשימור שטחים ערכיים והנחיות סביבתיות – המועצה האזורית תמר כוללת שטחים פתוחים מגוונים בערכיות גבוהה, שמורות טבע, גנים לאומיים וכמובן המרחב הייחודי של ים המלח, המהווה בזמנית איום והזדמנות לפיתוח. התכנית כוללת הנחיות לטיפול באזורים לשימור, דרכים ואמצעים לחזק את הזיקות בינם לבין ישובי המועצה, אמצעים ל"ניצול" מיטבי של המרחב הייחודי לפיתוח המועצה בכלל והישובים בפרט.

תכנית מתאר כוללת תיצור את התנאים התכנוניים המתאימים לפיתוח איכותי, התואם את המאפיינים הייחודיים של האזור ואת מאפייני האוכלוסייה וצרכיה, הן לתושבי המועצה כיום והן לתושבים העתידיים..